

TANTÁRGYI ADATLAP

A TÁRSAS LÉNY (SZOCIÁLPSZICHOLOGIAI ISMERETEK)

BMEGT419722

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

A TÁRSAS LÉNY (SZOCIÁLPSZICHOLOGIAI ISMERETEK)

Azonosító

BMEGT419722

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>

Dr. Láng Benedek	egyetemi tanár	lang.benedek@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

<i>Erős</i>	Nincs

<i>Gyenge</i>	Nincs

<i>Párhuzamos</i>	Nincs

<i>Kizáró feltételek</i>	Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Oktatási Bizottsága (Érvényes: 2021.10.04-től).

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Bevezetni a hallgatókat az egyén és a társadalom kapcsolatrendszerének komplexitásába, jellemző megközelítéseibe és kutatásának módszertani alapjaiba.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a társadalomtudomány módszertani alapjait.
2. Ismeri a tudomány, az oktatás, a társadalom és média összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit.
3. Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
4. Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusában.

Képesség

1. Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
2. Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a tudományt és annak környezetét interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni.
3. Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
4. Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
5. Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
6. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
7. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.

Attitűd

1. Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
2. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
3. Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
2. Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
3. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
4. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
5. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Oktatásmódszertan

Kommunikáció írásban és szóban.

Tanulástámogató anyagok

- Slide-ok a kurzus hivatalos elektornikus felületén. Slides on the Moodle site of the subject.
- Atkinson et al. (eds.): Pszichológia. Osiris, 1994, 18-19. fejezetek.
- Aronson, E.: A társas lény. Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1984.
- Aronson, E. – Tavris, C. Történetek hibák, de nem én tehetek róluk: Az önigazolás lélektana, Ab Ovo Kiadói Kft., 2009.
- Breckler, S. J. – Olson, J. M. – Wiggins, E. C. Social Psychology Alive. Belmont: Thomson Higher Education, 2006.
- Smith, E. R. – Mackie, D. (2005): Szociálpszichológia. Budapest: Osiris Kiadó.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése.

Teljesítményértékelési módszerek

Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): 0%
- 2. szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): 0%
- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50%
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50%
- részteljesítmény értékelés (házi feladat): 0%
- részteljesítmény értékelés (aktív részvétel): 0%
- összesen: 100%+

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	86–90
Jó	74–85
Közepes	62–73
Elégéses	50–61
Elégtelen	49

Javítás és pótlás

A vizsgajegy megszerzésének feltétele a két zárthelyi dolgozaton legalább 4-4 pont teljesítése. Ha legalább az egyik zárthelyi dolgozat pontszáma megvan minimum 4 pont, akkor a pótlási héten és/vagy a vizsgaidőszakban bármelyik dolgozat eredménye pótolható

vagy javítható. A pótlási héten/vizsgaidőszakban írt dolgozat eredménye a korábbi eredményeket nem rontja.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	14×2=28
félévközi készülés a gyakorlatokra	
felkészülés a teljesítményértékelésekre	2×16=32
házi feladat elkészítése	
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	
vizsgafelkészülés	
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2017. ... -n, érvényes 2017. szeptember 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

- 1 Bevezetés. A szociálpszichológia tárgya. Az arousal. Társas facilitáció és inhibíció. A konformitás típusai.
- 2 A helyzet hatalma I. Az engedelmesség. A tekintély hatása viselkedésünkre. A báméskodó hatás.
- 3 A helyzet hatalma II. Az intézményes szerepek hatása viselkedésünkre. Etika és szociálpszichológia.
- 4 Attribúció. Implikált személyiségelméletek. Sztereotípiák.
- 5 Attitűd, előítélet és diszkrimináció.
- 6 1. ZH.
- 7 Az előfeszítés (priming) és az Implicit Asszociációs Teszt (IAT). A szociálpszichológia módszere.
- 8 Nonverbális kommunikáció I. Gesztusok, mimika, kézjelek, proxemika.
- 9 Nonverbális kommunikáció II. Nem verbális érzelm kifejezés. Emblémák, kulturális szignálok.
- 10 Iskolai szociálpszichológia. A Pygmalion- effektus.
- 11 A tekintély kialakítása és fenntartása. Metakommunikáció.
- 12 Vezetők a csoportban, vezetői stílusok.
- 13 Az emlékezés: kódolás, tárolás és előhívás.
- 14 2. ZH.

További oktatók

Dr. Bíró Gábor István egyetemi adjunktus biro.gabor.istvan@filozofia.bme.hu
Szemere Alexandra egyetemi tanársegéd szemere.szandra@filozofia.bme.hu
Dr. Ziegler Zsolt egyetemi adjunktus zsolt.ziegler@filozofia.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.